

87 SERİ NO'LU KATMA DEĞER VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ

Resmi Gazete Sayısı 25142

Resmi Gazete Tarihi 18/06/2003

Kapsam

Katma değer vergisi uygulamalarına ilişkin olarak aşağıdaki açıklama ve düzenlemelerin yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

A. TEŞVİK BELGESİ SAHİBİ MÜKELLEFLERE YAPILAN MAKİNE-TEÇHİZAT TESLİMLERİNE İLİŞKİN İSTİSNA

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun(1) 13 üncü maddesine 4369 sayılı Kanunla(2) eklenen (d) bendine göre, teşvik belgesi sahibi **mükelleflere** belge kapsamındaki makine-teçhizat teslimleri vergiden müstesnadır. Bu hüküm uyarınca, teşvik belgesinde yer alsa dahi, katma değer vergisi mükellefiyeti bulunmayanlar ile makine-teçhizatı münhasıran indirim hakkı tanınmayan işlemlerde kullanacak olanlara yapılacak teslimlerde istisna uygulanamayacaktır.

Ancak, bu hükmün yürürlüğe girmesinden sonra verilen bazı teşvik belgelerinde, mükellef olmayan yatırımcılar (bankalar, kamu kuruluşları vb.) için istisna öngörülmüş, belgeleri esas alan satıcılar da istisna kapsamında teslimde bulunmuşlardır. Teslimleri istisna kapsamına girmeyen ancak teşvik belgelerine dayanarak istisna uygulamış olan satıcıların kendi kusurlarından kaynaklanmayan bu işlemler nedeniyle zarara uğramalarının önlenmesi amacıyla, 4842 sayılı Kanunun(3)24 üncü maddesi ile Katma Değer Vergisi Kanununa geçici 18 inci madde eklenerek Katma Değer Vergisi Kanununun 13/d maddesindeki istisnanın, teşvik belgesine sahip olan ancak katma değer vergisi mükellefiyeti bulunmayanlara, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar belge kapsamında yapılan makine ve teçhizat teslimlerinde de uygulanması hükme bağlanmıştır.

4842 sayılı Kanunun yayım tarihi olan 24/04/2003 tarihinde yürürlüğe giren bu hükme göre, KDV mükellefiyeti olmayan yatırımcılara teşvik belgesine dayanarak 24/04/2003 tarihine kadar (bu tarih dahil) yapılan teslimler, sözü edilen Kanunun 13/d maddesindeki istisna kapsamında mütalaa edilecektir. Bu nedenle, KDV mükellefiyeti bulunmayanlara 24/04/2003 tarihine kadar yapılan makine-teçhizat teslimleri dolayısıyla tarhiyat yapılmayacak, yapılmış olan tarhiyatlar Vergi Usul Kanununa göre düzeltilecek, satıcının bu tarhiyatlar nedeniyle yargı yoluna başvurmuş olması halinde ihtilaftan vazgeçilecektir.

Öte yandan, 24/04/2003 tarihinden sonra, katma değer vergisi mükellefiyeti olmayan veya makine-teçhizatı münhasıran indirim hakkı tanınmayan işlemlerde kullanacak olanlara yapılacak teslimlerde ve bu malların ithalinde, teşvik belgesinde aksine bilgiler bulursa bile katma değer vergisi uygulanacaktır. İstisna kapsamında mal satın almak isteyen alıcılar, bağlı oldukları vergi dairesine başvurarak, katma değer vergisi mükellefiyetlerinin bulunduğu ve makine-teçhizatı indirim hakkı tanınan işlemlerde kullanacaklarına dair bir yazı alarak, noter veya YMM onaylı örneklerini gümrük idarelerine veya yurt içindeki satıcılara ibraz edeceklerdir. Gümrük idareleri ve yurt içindeki satıcılar 69 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliğindeki(4) diğer şartlar yerine gelmeden ve bu belge ibraz edilmeden istisna kapsamında işlem yapmayacaklardır. Satıcıların kendilerine ibraz edilen bu belgeyi Vergi Usul Kanununun muhafaza ve ibraz hükümlerine göre saklamaları gerekmektedir.

B. ARAÇLARA İLİŞKİN İSTİSNA

15 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliğinin(5) (B/1) bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"1. Katma Değer Vergisi Kanununun 13/b maddesiyle deniz ve hava taşıma araçları için liman ve hava meydanlarında yapılan hizmetler vergiden istisna edilmiştir.

İstisna kapsamına, yük ve yolcuya verilen tahmil, tahliye ve benzeri hizmetler de dahil olmak üzere, araçlar için yapılan seyrüsefere ilişkin her türlü hizmet girmektedir.

Bu hizmetlerin liman ve hava meydanları işletmeleri yanında diğer gerçek ve tüzel kişiler tarafından ifa edilmesinin istisna uygulaması açısından önemi bulunmamaktadır."

C. KATMA DEĞER VERGİSİ İADE UYGULAMASI

1. Olumsuz Raporlarla İlgili Olarak Vergi Barışı Kanununa Göre Yapılan Ödemeler

84 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliğine(6) göre, haklarında olumsuz rapor bulunan mükelleflerin iade talepleri özel esaslara göre yerine getirilmekte, ancak bu mükelleflerin sözü edilen rapora göre tarhedilen vergi, kesilen ceza ve hesaplanan gecikme faizini ödemeleri veya bunların toplamı kadar teminat göstermeleri halinde genel esaslara dönmeleri ya da 4 kat teminat uygulamasından % 200 veya % 100 teminat uygulamasına geçmeleri mümkün olabilmektedir.

Haklarındaki olumsuz raporlarla ilgili olarak 4811 sayılı Vergi Barışı Kanunu(7) hükümlerinden yararlanma hakkı bulunanların, Kanunun ilgili hükümlerine göre hesaplanacak tutarların tamamını ödemeleri halinde sözü edilen Tebliğdeki "ödeme" şartı yerine gelmiş sayılacak ve iade talepleri hakkında buna göre işlem yapılacaktır.

Bu durumdaki mükelleflerin 4811 sayılı Kanun hükümlerine göre hesaplanan tutarları taksitler halinde ödemek istemeleri halinde, "ödeme" şartının yerine gelmiş sayılabilmesi için;

- hesaplanan tutarların tamamı ile bir taksite ait tutarın % 10' u kadar banka teminat mektubu (herhangi bir kısıtlayıcı şart taşımaması gerekmektedir), devlet tahvili veya hazine bonusu cinsinden teminat göstermeleri,

- taksitlerin aksatılması halinde diğer taksitlerin muaccel hale geleceğini ve kalan borcun tamamının teminatların paraya dönüştürülmesi yoluyla tahsil edileceğini kabul etmeleri ve bu hususa ilişkin olarak noter vasıtasıyla düzenlenecek bir taahhünameyi vergi dairesine vermeleri

gerekmektedir.

2. 84 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliğinde Yapılan Değişiklikler

a. Tebliğin (I/2.1.2.2.2-i) bölümündeki **"- işletmenin sahip olduğu amortismanına tabi iktisadi kıymetler ve bu kıymetlerin kayıtlı olduğu defterlerin noter onayları ve numaraları ile kaç yıldır amortismanına tabi tutuldukları kapasite raporlarında açıkça belirtilen,"** ifadesinin sonuna aşağıdaki parantez hükmü eklenmiştir:

"(raporda bu hususların yer almaması halinde, mükellefin üretim kapasitesi ile bu kapasitenin gerektirdiği iktisadi kıymetlere sahip olup olmadığı ve amortisman ile ilgili hususların vergi inceleme elemanlarınca veya bir vergi dairesi müdür yardımcısı başkanlığında oluşturulacak yoklama grubu tarafından düzenlenecek bir tutanakla tespit edilmesi halinde indirimli teminat uygulamasından faydalandırılır.),"

b. Tebliğin (II. ÖZEL ESASLAR) bölümünün giriş cümlesinden sonra ve (1. Kapsam ve Tanımlar) başlığından önce gelmek ve bu Tebliğin yayımı tarihinden sonra yapılacak mahsup talepleri için geçerli olmak üzere aşağıdaki paragraf eklenmiştir:

"Şu kadar ki, bu kapsama giren iade hakkı sahibi mükelleflerin kendilerine ait vergi ve SSK prim borçları için yapacakları mahsup talepleri genel esaslara göre yerine getirilir. SSK prim borçlarına

mahsup işlemleri, bu Tebliğin (I/1.1.3) bölümünde belirtilen belgelerin ibrazından sonra, en geç 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun(8) 80 inci maddesine 4842 sayılı Kanunla eklenen 2 nci fıkra hükmünün verdiği yetkiye dayanılarak lehine mahsup talep edilenler için belirlenecek prim borcu vade tarihinden önce tamamlanır."

c. Tebliğin (II/2.1.3.) bölümünün sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

"Haklarında SMİYB düzenlediği konusunda rapor bulunan kooperatif veya sermaye şirketlerinin kurdukları veya ortak oldukları şirketlerdeki paylarının kontrolünün kamu kurum veya kuruluşları ile icra dairelerinde olması nedeniyle devredilmesinin imkansız bulunması ve bu şirketlerle aralarında haksız KDV iadesi almaya yönelik ticari bir ilişki bulunduğunun da tespit edilememesi halinde, kurdukları veya ortağı oldukları bu mükelleflerin iade talepleri genel esaslara göre yerine getirilir. Durumu bu şartlara uyan mükelleflerin bu Tebliğin yayımından önce bu nedenlerle incelemeye sevk edilen iade talepleri ve bu taleplerle ilgili olarak verdikleri teminatlar için, kendileri hakkında başka bir olumsuzluk bulunmaması ve inceleme elemanının da olumsuz görüş bildirmemiş olması şartıyla genel esaslara göre işlem yapılır."

d. Tebliğin (II/3.1.5.) bölümünden sonra gelmek üzere aşağıdaki (3.1.6.) bölümü eklenmiştir:

"3.1.6. Katma Değer Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye dayanılarak yapılan düzenleme gereğince fason tekstil ve konfeksiyon işleri ile hurda ve atık; metal, kağıt, plastik, cam vb alımları nedeniyle tevkifat uygulayan alıcıların, ihracat veya diğer işlemlerden doğan iade talepleri, tevkif etmiş oldukları vergiyi beyan edip ödemiş olmaları şartıyla genel esaslara göre yerine getirilir."

D. TÜRKİYE'DE İKAMET ETMEYEN YOLCULARA TANINAN İSTİSNA

1. 51 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliğinin(9) (I/A-2) numaralı bölümünde Türkiye'de ikamet etmeyenlere tanınan istisna kapsamında iade yapmak üzere yetki belgesi almak amacıyla başvuracak aracı firmalarda asgari özkaynak tutarı için öngörülen "1 milyar" liralık şart, "500 milyar lira" olarak değiştirilmiştir.

Bu Tebliğin yayımından sonra yetki belgesi almak için başvuran aracı firmaların bu şarta uyacakları tabiidir. Daha önce yetki belgesi almış bulunan aracı firmalardan asgari özkaynak tutarı 500 milyar liranın altında olanların ise 2003 yılı sonuna kadar asgari özkaynak tutarlarını 500 milyar liraya yükseltmeleri zorunludur.

2. 43 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliği(10) kapsamında yapılan teslimlerde halen 50 milyon lira olarak uygulanmakta olan alt sınır, bu Tebliğin yayımını izleyen ay başından itibaren geçerli olmak üzere 100 milyon liraya yükseltilmiştir.

3. 61 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliği(11) kapsamında yapılan teslimlerde halen 250 milyon lira olarak uygulanmakta olan alt sınır, bu Tebliğin yayımını izleyen ay başından itibaren geçerli olmak üzere 1 milyar liraya yükseltilmiştir.

E. TEVKİFAT UYGULAMASI

86 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliğinin(12) "Tevkifata Tabi Hurdaların Kapsamı" başlıklı B/1 bölümünün 5 inci paragrafının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir:

"Ancak, işlenmemiş elektrolit olan külçe çinko, birincil (primer) alüminyum, rafine edilmiş kurşun, elektrolitik bakırdan gibi birincil metal mahiyetindeki ürünlerin teslimi tevkifata tabi değildir."

F. TECİL - TERKİN UYGULAMASI

Katma Değer Vergisi Kanununun 11/1-c maddesinde düzenlenen tecil _ terkin sistemi ile ilgili olarak yayımlanan 27 Seri Numaralı Katma Değer Vergisi Genel Tebliğinin(13) 7. bölümündeki açıklamalara göre, ihracatçının ihrac kaydıyla aldığı malı değiştirmeden, başka bir deyişle imalatçının teslim ettiği şekilde ihrac etmesi gerekmektedir.

Ancak, ihrac edilecek mal ile bu malın eklentisi veya ayrılmaz parçası niteliğindeki malların ihrac kaydıyla teslim edilmesi ve bunların ihracının tek bir mal olarak gerçekleştirilmesi halinde, asıl malın yanı sıra eklenti veya ayrılmaz parça niteliğindeki malların yurt dışındaki müşteriye kesilen faturada ve gümrük beyannamesinde ayrıca yer almasına bağlı olarak tecil-terkin sistemi kapsamında işlem yapılması mümkündür. Bu şekilde gerçekleşen işlemlere ait gümrük beyannamelerinde ihracatçılara ihrac kaydıyla mal teslim eden imalatçı-tedarikçi firmaların isim ve unvanlarının yer alması gerektiği de tabiidir.

Örnek:

İhracatçı (A)'nın yurt dışındaki müşterisinin siparişi üzerine, (B) fabrikasından ihrac kaydıyla teslim aldığı şasi kamyonu, (C) fabrikası tarafından da ihrac kaydıyla teslim edilen kasa monte edilmiştir.

İhracatçı (A)'nın yurt dışındaki müşterisi adına düzenlediği faturada şasi kamyon ile kasanın ayrı ayrı gösterilmesi ve bu malların gümrük beyannamesinde belirtilen şekilde ve imalatçı-tedarikçi ad ve unvanıyla yer alması halinde, söz konusu malların Katma Değer Vergisi Kanununun 11/1-c maddesi kapsamında işlem görmesi mümkündür.

Tebliğ olunur.